



Prognosemodellen – hvordan kan den brukes i økonomiplanleggingen?

Sigmund Engdal, Komøkforum Trøndelag, 1. juni 2022

Hovedtemaer

- De ulike arkfanene i modellen
 - Statens budsjettopplegg – hvordan finne dette igjen i modellen – og hvordan finne ut hva dette betyr for egen kommune?
 - Prognosemodellen en basisversjon – Innlegging av egne forutsetninger nødvendig
 - Illustrasjon med noen eksempler
 - Demografimodellen som verktøy i litt mer langsiktig økonomiplanlegging
 - **BRUKER HOVEDSAKELIG MODELL PROK2202KS I ILLUSTRASJONENE**
-
- Litt om inntektssystemutvalget

Prognosemodellens arkfaner

- **Inngang** – Arket for innlegging av kommunenummer + kort info om modellen og bruk
 - **Forutsetninger** – Utfyllende beskrivelse av premisser og forutsetninger modellen bygger på
 - **Gdata** – Tallgrunnlag for modellberegninger av skatt, innbyggertilskudd og utgiftutjevning.
Arket hvor kommunen kan legge inn egne modellforutsetninger
-
- **Rskudd** – Oppsummeringsark med anslag for skatt og rammetilskudd
 - **Inntekstj** – Dokumentasjon av forutsetninger bak og beregning av inntekstutjevningen
 - **Distriktogvekst** – Dokumentasjon av forutsetninger og beregninger som ligger bak regionalpolitiske tilskudd
 - **INGAR** – Dokumentasjon av beregning av inntektsgarantiordningen
 - **Beregn** – Dokumentasjon av forutsetninger om øvrige elementer i rammetilskuddet, dvs. saker med særskilt fordeling (tabell-C), innbyggertilskudd, utgiftsutjevning og endringer som oppstår etter at Prop 1S (statsbudsjettet er lagt fram).

Prognosemodellens arkfaner (2)

- **Analyse** – Illustrasjon og dekomponering av historikk for noen hovedelementer:
 - Innbyggertilskudd, skatt og skatteutjevning, skjønnstilskudd, småkommunetillegg, utgiftutjevningen og tabell-C
- **Innut (med årstall)** – Dokumentasjon av skatt og inntektsutjevning for alle kommuner i basisversjonen
- **R (med årstall)** – Dokumentasjon av forutsetningene i statens budsjettoplegg på nasjonalt nivå.
- **Ut (med årstall)** – Dokumentasjon av hvordan kommunens utgiftutjevning fremkommer
- **K (med årstall)** – Dokumentasjon av hvilke data som er lagt inn for alle kommuner i basismodellen
- **Folkelandet MMMM** – Viser historisk befolkningsutvikling og anslag for befolkningsutvikling framover for landet med SSBs MMMM alternativ (TBU metodikk), både 1.1 og 1.7.
- **Bef. fremskr. Kommun nivå MMMM** – Viser historisk utvikling i og anslag for samlet folketall 1.1 framover for alle kommuner med SSBs MMMM alternativ (TBU metode)



RXX – arkene i modellen



Nasjonale rammer for kommende år – egen tabell i Prop. 1S for Kommunal- og moderniseringsdepartementet

2021–2022

Prop. 1 S

183

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Tabell 5.8 Tilskudd gjennom inntektssystemet i 2021 og 2022

(nominelle priser i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Anslag på regnskap 2021	Korrigert anslag på regnskap 2021	Forslag 2022	Faktisk vekst 2021–2022 (pst.)	Korrigert vekst 2021–2022 (pst.)
571	60 Innbyggertilskudd	141 971 870	139 219 776	144 268 487	1,6	3,6
571	61 Distriktstilskudd Sør-Norge	808 012	808 012	808 128	0,0	0,0
571	62 Distriktstilskudd Nord-Norge	2 269 747	2 269 747	2 253 346	-0,7	-0,7
571	64 Skjønnstilskudd	4 150 000	1 025 000	990 000	-76,1	-3,4
571	65 Regionsentertilskudd	202 897	202 897	203 375	0,2	0,2
571	66 Veksttilskudd	190 848	190 848	145 756	-23,6	-23,6
571	67 Storbytilskudd	604 898	604 898	608 665	0,6	0,6
	<i>Sum kommuner</i>	<i>150 198 272</i>	<i>144 321 178</i>	<i>149 277 757</i>	-0,6	3,4
572	60 Innbyggertilskudd	37 728 660	37 308 881	38 990 254	3,3	4,5
572	62 Nord-Norge-tilskudd	713 613	713 613	710 577	-0,4	-0,4
572	64 Skjønnstilskudd	4 263 000	382 000	382 000	-91,0	0,0
	<i>Sum fylkeskommuner</i>	<i>42 705 273</i>	<i>38 404 494</i>	<i>40 082 831</i>	-6,1	4,4
	<i>Sum kommunesektor</i>	<i>192 903 545</i>	<i>182 725 672</i>	<i>189 360 588</i>	-1,8	3,6

Arkfanen R(år t), Dokumenterer endringer fra statsbudsjett t-1 til statsbudsjett år t (+ litt info om modellforutsetninger framover)

R22 - Dekomponering av tabell 5.8 i Statsbudsjettet – endres ikke

(nominelle priser i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Anslag på regnskap 2021	Korrigert anslag på regnskap 2021	Forslag 2022	Faktisk vekst 2021–2022 (pst.)	Korrigert vekst 2021–2022 (pst.)
	<i>Sum kommuner</i>	150 198 272	44 321 178	149 277 757	-0,6	3,4

1 Rammer 2022 knyttet til beregning av nasjonalt innbyggertilskudd	
2	
3	BEREGNING AV INNBYGGERTILSKUDD 2022(alle tall er på nasjonalt nivå i 1000 kr):
4	<i>1000 kr</i>
5	Rammetilskudd 2021 i St.prop 1 139 559 740
6	<u>Stortingets vedtak om statsbudsjett 2021</u>
7	Kompensasjon reduserte skatteinntekter, regelendringer 65 000
8	Pensjonspåslag private barnehager reduseres ikke 215 820
9	Kapitaltilskudd private barnehager på 2020 nivå i 1. halvår 2021 135 000
10	Reversering kommunal skjermingsordning egenandeler -50 000
11	
12	
13	<u>Bevilgninger koronapandemi før RNB 2021</u>
14	Tilleggsnummer Prop 1, kompensasjon ekstrakostnader og inntektsbortfall 4 400 000
15	Tilleggsnummer Prop 1 - kontrolltiltak smittevern 321 000
16	Tilleggsnummer Prop 1 - skjønnstilskudd 1 500 000
17	Prop 79 S - Koronavaksinasjon 500 000
18	
19	
20	<u>Bevilgninger koronapandemi RNB 2021</u>
21	Kompensasjon ekstrakostnader og inntektsbortfall, innbyggertilskudd 1 000 000
22	Vaksinasjonsutgifter, likt beløp per innbygger 757 000
23	Kompensasjon ekstrakostnader og inntektsbortfall, skjønnstilskudd 1 500 000
24	Massetesting av innbyggere 100 000
25	
26	
27	<u>Bevilgninger RNB 2021, ordinære saker</u>
28	Basistilskudd fastleger, økt sats under knekkpunkt 75 000
29	Rasulykken Gjerdrum skjønnstilskudd 125 000
30	Statlig finansiering av omsorgstjenestem hovedsakelig utvidelse fire nye kommu -129 488
31	Økt kapitaltilskudd private barnehager, 2. halvår 2021 (Stortinget) 124 200
32	Nytt nivå fra 2021 150 198 272

Kontroll mot tall i tabell 5.8, kap 571,60-poster	Awik
150 198 272	150 198 272
	0



	1000 kr
Saldering statsbud 2021 (ekskl. skjønn og utenf)	365 820
kr per innb:	68

	1000 kr
Koronapandemi 2021 (inkl. skjønn)	10 078 000
kr per innb:	1 875

	1000 kr
Endring RNB2021 m.m. ekskl. Korona, skjønn d	199 200
kr per innb:	37



Hvilke endringer legger staten opp til i sitt budsjettopplegg for 2022

oppgaveendringer, korreksjoner i rammen fra 2021 til 2022 – arkfanen R22

Nytt nivå fra 2021	150 198 272	150 198 272
--------------------	-------------	-------------

Her settes inn de ulike tiltakene som påvirker rammen for 2021:

	2021-priser	2022-priser
Oppgaveendringer m.m / korreksjoner		
Kompensasjon ekstrautgifter og inntektsbortfall Koronapandemi	-5 721 000	-5 864 025
Kompensasjon Koronavaksinasjon	-1 257 000	-1 288 425
Barnevernsreformen kompensert over innbyggertilskudd og utgiftsutjevning (se også kompensasjon med særskilt fordeling nedenfor)	639 024	655 000
Innlemming tilskudd øremerkede stillinger barnevernet	820 605	841 120
Kompetansekrav i barnevernet	51 220	52 500
Kapitaltilskudd private barnehager	-259 200	-265 680
Pensjon private barnehager - redusert tilskudd og skjeringsordning	-201 820	-206 865
Økonomisk tilsyn private barnehager	-4 878	-5 000
Ekstra time naturfag i grunnskolen	97 366	99 800
Basistilskudd fastleger - økning i 2022	49 756	51 000
Forvaltning og drift av nasjonale e-helse løsninger	314 341	322 200
Ressurskrevende tjenester - finansiering av tilleggskompensasjon	-53 659	-55 000
Økte sosialhjelpsutgifter som følge av redusert dagsats tiltakspenger	67 317	69 000
Rusreformen - etablering rådgivende enheter	97 561	100 000
Barnekoordinator - likeverdreformen	97 561	100 000
Tolkeloven endringer	20 170	20 674
Universell utforming IKT-løsninger	33 171	34 000
Økt elevtall statlige/private skoler	-114 870	-117 742
Helårseffekter - rammejustering		
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO 3. og 4. trinn	35 000	35 875
Basistilskudd fastleger, økt sats under knekkpunkt	75 244	77 125
Endringer skjønn, utenfor overgangsordningen m.m		
Skjønn Koronapandemi ikke videreført	-3 100 000	-3 177 500
Habilitering-/avlastningstilbud barn/unge engangsbevilgning 2021	-100 000	-102 500
Barnevernsreformen - med særskilt fordeling	639 024	655 000
Statlig finansiering av omsorgstjenestem - avvikling av ordningen	2 064 530	2 116 143
Avslutning forsøksordning ny oppgavefordeling barnevern	-58 927	-60 400
Engangsbevilgning Alta og Færder ifm. avslutning barnevernsreform	19 902	20 400
Skjønntilskudd rasulykke Gjerdrum ikke videreført	-125 000	-128 125
Differensiert arbeidsgiveravgift nettovirking	-2 533	-2 597
Ny ramme 2021 nivå	144 321 178	144 321 178

2022 - Oppgaveendringer Corona eks.skjønn	-6 978 000	1000 kr
kr per innb:	-1 298	

2022 - Oppgaveendringer ekskl. skjønn og Kord	1 763 909	1000 kr
kr per innb:	328	

2022 - Corona endring skjønn	-3 100 000	1000 kr
kr per innb:	-577	

2022 - øvrige - endring skjønn, utenfor overgang	1 797 973	1000 kr
kr per innb:	335	

(nominelle priser i 1 000 kroner)					
Kap. Post	Anslag på regnskap 2021	Korrigert anslag på regnskap 2021	Forslag 2022	Faktisk vekst 2021-2022 (pst.)	Korrigert vekst 2021-2022 (pst.)
Sum kommuner	150 198 272	144 321 178	149 277 757	-0,6	3,4



Korreksjoner og oppgaveendringer i forslaget til statsbudsjett 2022 etter delkostnadsnøkkel (2021-priser og tilleggskolonne med 2022 priser)

• Grunnskole

- Innlemming av tabell-C tilskudd lærernorm, tidlig innsats i ordinær rammefinansiering (626 mill. kroner)
- Helårseffekt av inntektsgradert foreldrebetaling 3. og 4. trinn fra 1.8.2021 (33. mill. kroner)
- Ekstra naturfagtime 1.8.2022 (97 mill. kroner)

• Barnehage

- Redusert pensjon, private barnehager (-202 mill. kroner), men ikke kapitaltilskudd – reverserer unntak 2021
- Økonomisk tilsyn til staten (- 5 mill. kroner)
- Flere barnehagelærere, realveksten (98 mill. kroner)

• Pleie og omsorg

- Ingen, avvikling av forsøksordningen påvirker ikke da dette allerede er hensyntatt ved bruk av regnskapstillene for 2019

• Sosial

- Redusert dagsats tiltakspenger (67 mill. kroner)
- Rusreformen, etablering av rådgivende enheter (98 mill. kroner)

• Kommunehelse

- Økt basistilskudd 2021 helårseffekt (75 mill. kroner)
- Økt basistilskudd 2022 (50 mill. kroner)
- Barnekoodinator, likeverdreform (98 mill. kroner)
- Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger (314 mill. kroner)
- Psykisk helse barn og unge, realvekst (73 mill. kroner)

• Barnevern

- Barnevernsreformen (639 mill. kroner) + Oslos andel (110 mill. kroner)
- Tidligere øremerkede stillinger (820 mill. kroner)
- Kompetansekrav i barnevernet (51 mill. kroner)

• Administrasjon

- Universell utforming IKT-løsninger (33 mill. kroner)

• Landbruk

- Ingen



Hvordan sikres det at innlemminger/uttrekk skjer etter delkostnadsnøkkel?

Sektorvekter til kostnadsnøkkelen for kommunane 2022:

Sektor	Netto driftsutgifter ekskl. avskrivningar KOSTRA 2019 (1 000 kr)	Korreksjonar og innlemmingar 2020–2022 (1000 kr)	Sektordel (%)
Grunnskule	74 091 127	2 052 604	25,33 %
Pleie og omsorg	103 596 523	1 436 651	34,95 %
Sosialhjelp	16 001 237	830 002	5,60 %
Barnevern	12 117 451	1 476 407	4,52 %
Kommunehelse	16 130 086	484 221	5,53 %
Barnehage	47 625 951	-117 982	15,81 %
Administrasjon og miljø	25 239 609	-1 036 121	8,05 %
Landbruk	613 272	10 087	0,21 %
Sum	295 415 256	5 135 869	100,00 %

1. Utgangspunktet er hvor store netto driftsutgifter kommunene har hatt på en sektor i siste kjente avlagte regnskap (unntak for 2022 hvor regnskap 2019 brukes pga covid-19 innvirkning på regnskap 2020)
2. Det korrigeres så for alle endringer som har skjedd på sektoren i etterkant av regnskapsåret, inkludert innlemminger og uttrekk i forslaget for 2022
3. Grunnlaget for sektorens andel i kostnadsnøkkelen fremkommer ved å ta 1 + 2

Egen modell (delkostnadsnokler-2022) hvor kommunene kan beregne sin andel av de ulike nasjonale beløpene som er innlemmet/trukket ut av kommunerammen (2022-priser)

2 Regneark for å beregne kommunens andel av bevilgninger og uttrekk etter delkostnadsnøkkel 2022

4 Legg inn kommunenummer og nasjonalt beløp som skal fordeles i de gule feltene

Kommunenummer

5036

FROSTA

Delkostnadsnøkkel	Nasjonalt beløp som skal fordeles	Kommunens andel av fordelt beløp	Delkostnadsindeks
Pleie og omsorg		-	1,2833
Grunnskole		-	1,0170
Barnehage	-206 865 000	-81 681	0,8135
Administrasjon		-	1,3576
Sosialtjeneste		-	0,7248
Kommunehelse	322 200 000	200 122	1,2796
Barnevern	768 093 000	349 435	0,9373
Landbruk		-	4,5124
Hovedkostnadsnøkkel		-	1,1070

Pensjon private barnehager

Nasjonale e-helse løsninger

Barnevernsreform (tabell-C i tillegg)

Betalingsplikt for nasjonale e-helseløsninger

Kommunene i Trøndelag er kompensert med 28,8 mill. kroner i 2022 gjennom rammetilskuddet

K.nr.	Kommune	Nasjonale e-helse løsninger kommunal betalingsplikt
	SUM TRØNDELAG	28 843
5001	TRONDHEIM	11 037
5006	STEINKJER (FRA 1.1.2020)	1 513
5007	NAMSOS (FRA 1.1.2020)	963
5014	FRØYA	365
5020	OSEN	127
5021	OPPDAL	459
5022	RENNEBU	218
5025	RØROS	390
5026	HOLTÅLEN	180
5027	MIDTRE GAULDAL	454
5028	MELHUS	1 028
5029	SKAUN	506
5031	MALVIK	807
5032	SELBU	305
5033	TYDAL	106
5034	MERÅKER	205
5035	STJØRDAL	1 438
5036	FROSTA	200
5037	LEVANGER	1 221
5038	VERDAL	924

K.nr.	Kommune	Nasjonale e-helse løsninger kommunal betalingsplikt
5041	SNÅSA	184
5042	LIERNE	163
5043	RØYRVIK	87
5044	NAMSSKOGAN	119
5045	GRONG	194
5046	HØYLANDET	136
5047	OVERHALLA	284
5049	FLATANGER	129
5052	LEKA	91
5053	INDERØY	468
5054	INDRE FOSEN	690
5055	HEIM (FRA 1.1.2020)	459
5056	HITRA (FRA 1.1.2020)	384
5057	ØRLAND (FRA 1.1.2020)	663
5058	ÅFJORD (FRA 1.1.2020)	363
5059	ORKLAND (FRA 1.1.2020)	1 159
5060	NÆRØYSUND (FRA 1.1.2020)	649
5061	RINDAL	176

Barnevernsreformen – 124 mill. kroner innlemmet i rammetilskuddet til kommunene i Trøndelag i 2022 (2022-priser)

K.nr.	Kommune	Innlemmet i innbyggertilskudd og utgiftsutjevning	Innlemmet med særskilt fordeling (tabell-C)	Endring i rammetilskudd barnevernsreform (2022 priser)
	SUM TRØNDELAG	62 804	60 974	123 778
5001	TRONDHEIM	27 871	20 469	48 340
5006	STEINKJER (FRA 1.1.2020)	3 417	5 256	8 674
5007	NAMSOS (FRA 1.1.2020)	2 139	2 240	4 379
5014	FRØYA	680	948	1 629
5020	OSEN	87	31	118
5021	OPPDAL	856	0	856
5022	RENNEBU	319	0	319
5025	RØROS	697	675	1 372
5026	HOLTÅLEN	203	0	203
5027	MIDTRE GAULDAL	720	899	1 619
5028	MELHUS	2 203	3 316	5 519
5029	SKAUN	1 166	85	1 251
5031	MALVIK	1 777	1 153	2 930
5032	SELBU	449	139	589
5033	TYDAL	57	0	57
5034	MERÅKER	266	393	660
5035	STJØRDAL	3 264	4 897	8 161
5036	FROSTA	349	9	358
5037	LEVANGER	2 723	3 513	6 236
5038	VERDAL	2 059	3 419	5 478

K.nr.	Kommune	Innlemmet i innbyggertilskudd og utgiftsutjevning	Innlemmet med særskilt fordeling (tabell-C)	Endring i rammetilskudd barnevernsreform (2022 priser)
5041	SNÅSA	237	358	595
5042	LIERNE	141	147	289
5043	RØYRVIK	42	0	42
5044	NAMSSKOGAN	128	188	316
5045	GRONG	324	1 856	2 180
5046	HØYLANDET	105	0	105
5047	OVERHALLA	552	1 360	1 912
5049	FLATANGER	107	117	223
5052	LEKA	87	0	87
5053	INDERØY	908	527	1 435
5054	INDRE FOSEN	1 364	1 713	3 078
5055	HEIM (FRA 1.1.2020)	802	610	1 412
5056	HITRA (FRA 1.1.2020)	742	338	1 080
5057	ØRLAND (FRA 1.1.2020)	1 524	1 935	3 459
5058	ÅFJORD (FRA 1.1.2020)	479	497	976
5059	ORKLAND (FRA 1.1.2020)	2 464	1 367	3 830
5060	NÆRØYSUND (FRA 1.1.2020)	1 280	2 518	3 798
5061	RINDAL	213	0	213

Innlemming av bevilgning til lærernorm/tidlig innsats i skolen gir økte bevilgninger til alle kommunene i Trøndelag, (til sammen over 30 mill. kroner)

K.nr.	Kommune	Tilskudd økt lærertetthetstabell C i 2021	Innlemmet i ordinær ramme-finansiering 2022 (i 2021 priser)	Endring i rammetilskudd ved innlemming (2021 priser)
	SUM TRØNDELAG	27 675	58 473	30 798
5001	TRONDHEIM	13 237	23 532	10 295
5006	STEINKJER (FRA 1.1.2020)	1 230	3 009	1 779
5007	NAMSOS (FRA 1.1.2020)	786	1 932	1 146
5014	FRØYA	265	656	391
5020	OSEN	63	141	78
5021	OPPDAL	349	874	525
5022	RENNEBU	135	321	186
5025	RØROS	247	619	372
5026	HOLTÅLEN	105	252	147
5027	MIDTRE GAULDAL	322	820	498
5028	MELHUS	926	2 325	1 399
5029	SKAUN	534	1 365	831
5031	MALVIK	817	2 063	1 246
5032	SELBU	207	499	292
5033	TYDAL	41	105	64
5034	MERÅKER	125	306	181
5035	STJØRDAL	1 296	3 306	2 010
5036	FROSTA	140	334	194
5037	LEVANGER	1 066	2 643	1 577
5038	VERDAL	759	1 871	1 112

K.nr.	Kommune	Tilskudd økt lærertetthetstabell C i 2021	Innlemmet i ordinær ramme-finansiering 2022 (i 2021 priser)	Endring i rammetilskudd ved innlemming (2021 priser)
5041	SNÅSA	118	280	162
5042	LIERNE	81	209	128
5043	RØYRVIK	39	88	49
5044	NAMSSKOGAN	55	138	83
5045	GRONG	126	321	195
5046	HØYLANDET	87	209	122
5047	OVERHALLA	243	610	367
5049	FLATANGER	52	130	78
5052	LEKA	37	95	58
5053	INDERØY	369	925	556
5054	INDRE FOSEN	541	1 324	783
5055	HEIM (FRA 1.1.2020)	304	777	473
5056	HITRA (FRA 1.1.2020)	247	604	357
5057	ØRLAND (FRA 1.1.2020)	511	1 298	787
5058	ÅFJORD (FRA 1.1.2020)	202	515	313
5059	ORKLAND (FRA 1.1.2020)	1 398	2 405	1 007
5060	NÆRØYSUND (FRA 1.1.2020)	515	1 328	813
5061	RINDAL	100	244	144

Avslutningsvis i R arkene fremkommer også realvekst, prisvekst og hvordan rammetilskuddet fordeles på ulike poster – arkfanen R22

		Kontroll mot tall i tabell 5.8, kap 571,60-poster	Awik
Ny ramme 2021 nivå	144 321 178	144 321 178	0

Anslag lønns- og prisvekst i 2022: **2,50 %** 3 640 921
(fastsatt av regjeringen i statsbudsjettet)

Realendring i rammetilskudd 2022	1 315 658		
Sum ny ramme i 2022 nivå	149 277 757	149 277 757	0

Dekker:

		Nivå 2021	Endring	kr per innb
Distriktstilskudd Sør-Norge	457 548	462 259	-4 711	-1
Vekstilskudd	145 756	190 848	-45 092	-8
Småkommunetillegg	824 949	826 156	-1 207	-0
Skjønn	990 000	4 250 000	-3 260 000	-603
Nord-Norge og Namdalstilskudd	1 778 977	1 789 344	-10 367	-2
Storbytilskudd	608 665	604 898	3 767	1
Regionsentertilskudd	203 375	202 897	478	0
Inndelingstilskudd	1 432 752	1 408 519	24 233	4
Trekk Nannestad og Ullensaker	-19 350	-19 350	-	-
Forsøk ny oppgavefordeling barnevern	20 400	58 977	-38 577	-7
Uttrekk rammetilskudd forsøksordning omsorgstjenester	-	-2 064 602	2 064 602	382
Utenfor overgangsordningen (øvrige saker)	1 665 979	1 853 075	-187 096	-35
Rest til innbyggertilskuddet 2022	141 168 706		-1 453 970	-269
<i>Innbyggertall 1.7.2021:</i>	<i>5 401 825</i>			
Innbyggertilskudd 2022, kr	26 133,52			

(nominelle priser i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Anslag på regnskap 2021	Korrigert anslag på regnskap 2021	Forslag 2022	Faktisk vekst 2021-2022 (pst.)	Korrigert vekst 2021-2022 (pst.)
	<i>Sum kommuner</i>	150 198 272	144 321 178	149 277 757	-0,6	3,4

Arkfanen R(år t+1), Dokumenterer forutsetninger som er lagt til grunn i modellen fra statsbudsjett år t til statsbudsjett år t+1

R23 – Kan delvis avstemmes mot tabell 2.1 i Kommuneproposisjonen

1 Foreløpige rammer 2023 knyttet til beregning av nasjonalt innbyggertilskudd		
2		
3 BEREGNING AV INNBYGGERTILSKUDD 2022(alle tall er på nasjonalt nivå i 1000 kr):		
4	1000 kr	
5	Rammetilskudd 2022 i St.prop 1	149 277 757
6	<i>Tilleggsnummer til statsbudsjettet - ny regjering</i>	
7	Økt realvekst - rammetilskudd	2 000 000
8	Trekk rammetilskudd som følge av oppjustert skatteanslag	-2 517 000
9	Redusert makspris barnehage	314 940
10	Redusert pensjonspåslag - private barehager	-168 900
11	Ekstra naturfagtime innføres ikke	-99 800
12	RH-immunisering flyttet fra spesialisthelsetjenesten	980
13		
14	Endret soneinndeling differensiert arbeidsgiveravgift	-2 643
15	Nytt tilskudd per grunnskole i tabell C	1 240 500
16	Redusert innbyggertilskudd sfa. nytt tilskudd per grunnskole	-1 240 500
17		
18	<i>Stortinget saldering av statsbudsjett 2022</i>	
19	Gratis kjernetid for første klasse SFO fra skoleåret 2022/23	640 000
20	Komp. for at sosialhjelp ikke kan avkortes mot barnetrygd fra 1.9.2022	187 000
21	Trekk i rammetilskudd som følge av oppjustert skatteanslag	-942 915
22		
23		
24	<i>Endringer etter Stortingets budsjettvedtak og før RNB - koronapandemi</i>	
25	Kompensasjon vaksinasjonskostnader	702 450
26	Kompensasjon kvalifiseringsprogrammet	11 000
27		
28	<i>Endringer etter Stortingets budsjettvedtak og før RNB - øvrige saker</i>	
29	Økt sosialhjelp som følge av økte strømpriser	300 000
30	Økt skjønnsramme - vertskommuner vesentlige utgifter utover vertskommunetilskudd	170 000
31		
32	<i>Bevilgninger koronapandemi RNB 2022</i>	
33	Beredskap for testing 2. halvår 2022	200 000
34		
35	<i>Bevilgninger RNB 2022, ordinære saker</i>	
36	Redusert rammetilskudd på grunn av oppjustert skatteanslag	-9 100 000
37	Delvis kompensasjon for vekst i utgifter til nasjonale e-helsetjenester	8 000
38	Takst for Rhesusimmunisering - oppgave overført fra spesialisthelsetjenesten til fastlege	1 100
39	Fra kommuneramme til helsedirektoratet - forvaltning av enkelttjenester helsenorge.no	-5 200
40		
41		
42		
43	Nytt nivå fra 2022	140 976 769
	Kontroll mot tall i tabell 5.8, kap 571,60-poster	140 977 000
		-231

Tabell 2.1 Kommunesektorens frie inntekter i 2021¹

	Kommunene ³		Endr. i prosent
	2021	2022	
Skatteinntekter	222 572	225 293	1,2
<i>Herav skatt på inntekt og formue</i>	<i>206 949</i>	<i>209 200</i>	<i>1,1</i>
Rammetilskudd	138 590	140 977	1,7
Frie inntekter	361 161	366 270	1,4

Hvilke oppgaveendringer og korreksjoner er forutsatt for 2023 i prognosemodellen? (uttrekk på 2,2 mrd. kroner)

43	Nytt nivå fra 2022	140 976 769	140 977 000	-231
44				
45				
46	Her settes inn de ulike tiltakene som påvirker rammen for 2023:			
47		2022-priser	2023-priser	
48				
49	<i>Oppgaveendringer m.m / korreksjoner</i>			
50	Kompensasjon Koronavaksinasjon	-702 450		
51	Kompensasjon kvalifiseringsprogrammet - korona	-11 000		
52	Beredskap testing korona 2. halvår ikke videreført	-200 000		
53				
54	Økt sosialhjelp som følge av økte strømpriser - ikke videreført	-300 000		
55	Økt skjønnsramme vertskommuner ikke videreført	-170 000		
56				
57				
58				
59				
60	Redusert rammetilskudd på grunn av oppjustert skatteanslag 2022	-2 300 000		
61	Økning i ramme tilleggskompensasjonen ressurskrevende tjenester	-25 000		
62				
63				
64				
65				
71	Økt elevtall statlige/private skoler (anslag)	-80 000		
72				
73				
74	<i>Helårseffekter - rammejustering</i>			
75	Redusert makspris barnehage, effekt vårhalvåret 2023	377 928		
76	Gratis SFO første trinn, effekt vårhalvåret 2023	768 000		
77	Komp. for at sosialhjelp ikke kan avkortes mot barnetrygd - jan -aug 2023	374 000		
78	Bamekoordinator	80 000		
79	Økonomisk tilsyn med barnehagene	-2 000		
80				
81	<i>Endringer skjønn, utenfor overgangsordningen m.m</i>			
82	Engangsbevilgning Alta og Færder ifm. avslutning barnevemsreform	-20 400		
83				
90				
91	Ny ramme 2022 nivå	138 765 847		

Forutsetninger for realvekst, prisvekst og foreløpig fordeling av rammetilskuddet er også dokumentert i R23

Fra linje 11 i Gdata

8	År	2023
9	Anslag endr skatter landet (2022-priser)	-15 200 000
11	Anslag endr rammetilskudd landet (2022-priser)	16 550 000
12	Anslag realvekst frie inntekter	1 350 000

91	Ny ramme 2022 nivå	138 765 847
92		
93	Anslag lønns- og prisvekst i 2023:	0,00 %
94	(fastsatt av regjeringen i statsbudsjettet)	
95		
96	Realendring i rammetilskudd 2023	16 550 000
97	Sum ny ramme i 2023 nivå	155 315 847
98	Dekker:	
99		
100	Distriktstilskudd Sør-Norge	456 768
101	Vekstilskudd	167 695
102	Småkommunetillegg	824 949
103	Skjønn	950 000
104	Nord-Norge og Namdalstilskudd	1 773 845
105	Storbytilskudd	612 279
106	Regionsentertilskudd	204 118
107	Inndelingstilskudd	1 418 016
108	Trekk Nannestad og Ullensaker	-19 350
109	Forsøk ny oppgavefordeling barnevern	-
110	Tilskudd per grunnskole	1 240 500
111	Utenfor overgangsordningen (øvrige saker)	1 695 609
112	Rest til innbyggertilskuddet 2023	145 991 418
113	Innbyggertall 1.7.2022:	5 401 825
114	Innbyggertilskudd 2023, kr	27 026,31

	Nivå 2022
	457 548
	145 756
	824 949
	1 160 000
	1 778 977
	608 665
	203 375
	1 432 752
	-19 350
	20 400
	1 240 500
	1 665 979

Beregnes på grunnlag av forutsetning i Gdata celle B21

21	Kommunal deflator for 2023:	1,000
22		

Her kan legges inn anslag på for deflatoren (lønns- og prisvekst) for 2023. Statens anslag kommer først vanligvis i statsbudsjettet 2023. Hvis dere ønsker å legge inn et anslag på deflator, f.eks. 4,0 pst, oppgir dere 1,040 i cellen B21. Alle tall i 2023 og fremover blir da omregnet til 2023-priser

Anslag på nasjonalt nivå rammetilskudd i 2023, med forutsetningene i modellen

Kommunene - Andre saker med som er varslet kan komme og som kan ha økonomisk effekt

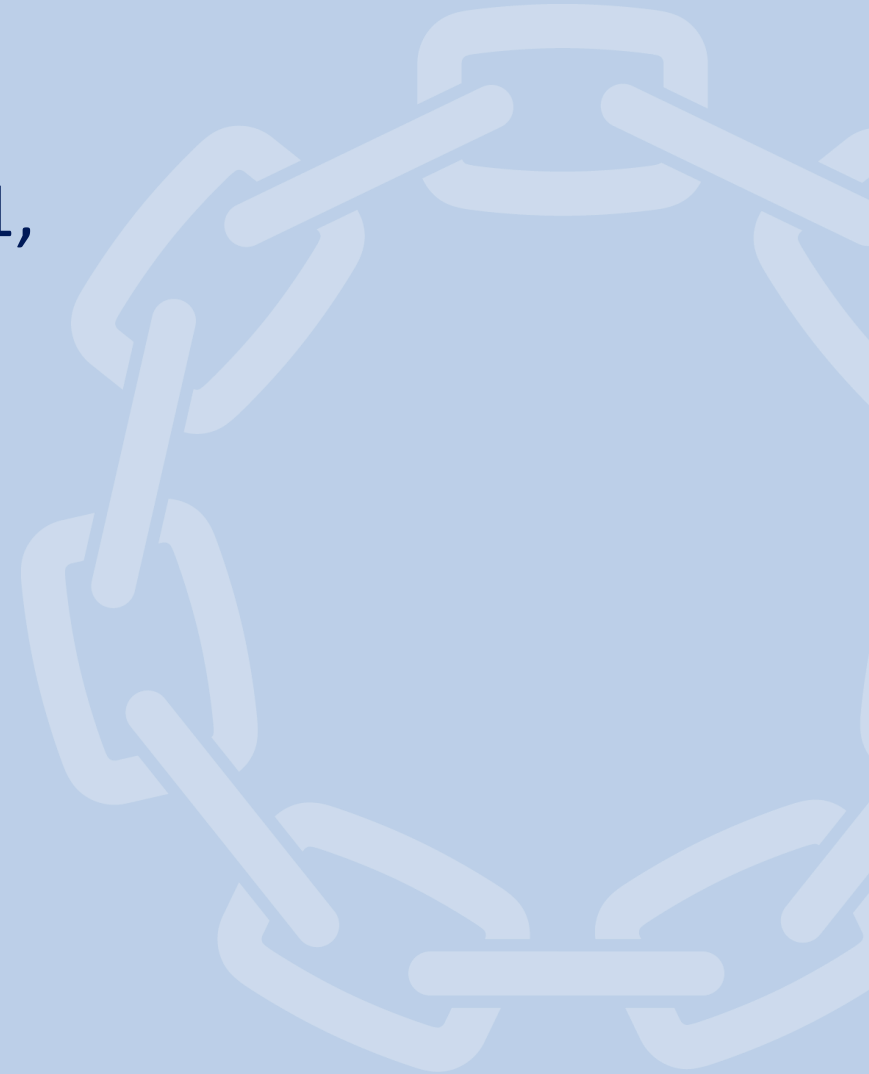
- **Nytt regelverk for arbeidsavklaringspenger** – opphevelse av karenperioden og innføring av et nytt framoverskuende unntak fra maksimal stønadsperiode. Kan gi besparelser i sosialhjelp.
- **Barnevernsreformen** – i 2022 er det lavere egenandel for fosterhjems plasseringer inngått før 1. januar 2022 og plasseringer gjort siste del av 2021. Ikke tatt beslutning for 2023.
- **Barnevernsreformen - overføring av PMTO fra Bufetat til kommunene** - Departementet vil vurdere saken nærmere, blant annet i lys av utviklingen av kommunale hjelpetiltak, og vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for 2023

Prognosemodellen er en basisversjon – Kommunene må kvalitetssikre og legge inn egne tall for at den skal være et godt verktøy i økonomiplanleggingen

- Folketall 1.1 i kommende år (2023) er basert på SSBs framskrivning (TBU-metodikk). Stor usikkerhet på kommunenivå, og til en viss grad også på nasjonalt nivå slik Europa er nå
- Folketall 1.1 for kommunen og landet i økonomiplanperioden (2024 – 2026) = framskrevet folketall per 1.1.2023
- Folketall 1.7 fordelt på aldersgrupper i økonomiplanperioden- 1.7.2022, 1.7.2023 og 1.7.2024 = Folketallet 1.7.2021
- Skatteanslaget er en ren teknisk framskrivning – basert på historiske tall for siste 3 år, og det nasjonale skatteanslag som er innarbeidet i modellen
- Realvekst er innarbeidet i modellen for 2023 – midt i intervallet for anslaget i Kommuneproposisjonen
Derimot er ingen realvekst 2024 – 2026 er lagt inn i modellen, må vurderes sammen med framskrivningene av befolkningstall siden en stor del av realveksten har sammenheng med befolkningsendringer.
- Skjønn og INGAR for 2023 – 2026 er to andre faktorer kommunen selv må ta stilling til, og legge inn tall for i modellen
- All simulering gjøres i Gdata-arket

Ekstraordinær høy skatt i 2022 fra utbytte i 2021,

Hvordan påvirker dette anslagene i
prognosemodellen?



Skatteanslaget for 2022 avviker fra øvrige år (Gdata)

1 ØRLAND (FRA 1.1.2020)				Inngang!A1					
87 Skattedata		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	261 440	254 501	300 234	305 846	293 448	293 448	293 448	293 448
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)	3,6 %	-2,7 %	18,0 %	1,9 %	-4,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag				0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
109									
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	#/LT	24 654	29 132	29 490	28 257	28 257	28 257	28 257
111	Vekst fra året før, kommune	#/LT	#/LT	18,2 %	1,2 %	-4,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
112									
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>								
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	80,5 %	78,4 %	80,2 %	76,5 %	79,5 %	79,5 %	79,5 %	79,5 %
115									
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	#/LT	51 759	53 087	70 015	54 911	54 911	54 911	54 911
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	#/LT	306 260	353 321	375 861	348 358	348 358	348 358	348 358
118	Andel skatt og netto inntektsutj	#/LT	94,3 %	94,3 %	94,0 %	94,3 %	94,3 %	94,3 %	94,3 %
119									
120	Andre skatter (eiendomsskatt)	0	0	0	0	0	0	0	0

Lavere andel av utbytteskatt trekker skatteanslag ned.

Anslagsvis 500 kroner per innbygger i utbytteskatt sammenlignet med 2 100 for landet (24 prosent av landssnitt)

1 NÆRØYSUND (FRA 1.1.2020)				Inngang!A1					
87 Skattedata		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	273 865	278 061	331 249	359 442	318 827	318 827	318 827	318 827
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)	8,9 %	1,5 %	19,1 %	8,5 %	-11,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag				0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
109									
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	#/LT	28 895	34 574	36 934	32 744	32 744	32 744	32 744
111	Vekst fra året før, kommune	#/LT	#/LT	19,7 %	6,8 %	-11,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
112									
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>								
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	89,4 %	91,8 %	95,1 %	95,8 %	92,1 %	92,1 %	92,1 %	92,1 %
115									
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	#/LT	11 415	6 059	4 468	12 477	12 477	12 477	12 477
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	#/LT	289 476	337 308	363 910	331 304	331 304	331 304	331 304
118	Andel skatt og netto inntektsutj	#/LT	95,6 %	96,9 %	97,0 %	95,7 %	95,7 %	95,7 %	95,7 %

Høyere andel av utbytteskatt trekker skatteanslag opp.

Anslagsvis 3 350 kroner per innbygger i utbytteskatt sammenlignet med 2 100 for landet (159 prosent av landssnitt)

Men anslått skatt på utbytte påvirker også uttrekket gjennom rammetilskuddet for ekstraordinære skatteinntekter – Arkfanen Bregn

1	ØRLAND (FRA 1.1.2020)					
2						
3	Andre data lagt inn i modellen sentralt (bør ikke endres av kommunen):					
4		2018	2019	2020	2021	2022
50	<i>Øvrige saker</i>					
51	Uttrekk rammetilskudd likt beløp per innbygger sfa. økt skatteanslag					-4 349
52	Uttrekk rammetilskudd sfa. skatteanslag - fordelt andel utbytte					-11 484

Uttrekket fordelt etter utbytte utgjør 2,64 ganger av uttrekk per innbygger

For landet er tilsvarende uttrekket etter utbytte 3 ganger uttrekk per innbygger

1	NÆRØYSUND (FRA 1.1.2020)					
2						
3	Andre data lagt inn i modellen sentralt (bør ikke endres av kommunen):					
4		2018	2019	2020	2021	2022
50	<i>Øvrige saker</i>					
51	Uttrekk rammetilskudd likt beløp per innbygger sfa. økt skatteanslag					-4 081
52	Uttrekk rammetilskudd sfa. skatteanslag - fordelt andel utbytte					-14 571

Uttrekket fordelt etter utbytte utgjør 3,57 ganger av uttrekk per innbygger

For landet er tilsvarende uttrekket etter utbytte 3 ganger uttrekk per innbygger

Hvordan påvirker økte skatteinntekter og uttrekket fra rammetilskuddet den enkelte kommunes frie inntekter i 2022?

Endringer fra prok2201 til prok2202 i 1 000 kroner- Rskuddarket	Ørland		Nærøysund	
Skatteinntekter prok2201 - Rskudd linje 38	291 360		316 824	
Skatteinntekter prok2202 - Rskudd linje 37	305 846	14 486	359 442	42 618
Inntektsutjevning prok2201 - Rskudd linje 34	54 400		12 328	
Inntektsutjevning prok2202 - Rskudd linje 33	70 015	15 615	4 468	-7 860
Uttrekk rammetilskudd - ekstraordinære skatteinntekter - Bregn linje 51 og 52		-15 833		-18 652
Sum endring i frie inntekter økt skatteanslag i 1 000 kroner		14 268		16 106
Sum endring i frie inntekter økt skatteanslag i kroner per innb. 1.1.2022		1 376		1 654



Folketall 1.1.2023 og skatteanslag 2023

Illustrasjon - Meråker



SSBs befolkningsframskrivinger treffer dårlig for kommunen. Hva kan jeg gjøre?

Basismodellen

50		per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)
51	Folketall per 1.1. i IS-året	2 469	2 432	2 422	2 413	2 399	2 399
52							(*) Foreløpig ansl
53	Vekst fra året før		-1,5 %	-0,4 %	-0,4 %	-0,6 %	0,0 %

Ingen endring i folketallet fra 1.1.2022 til 1.1.2023, men nedgang de siste årene og en nedgang på 7 i 1. kvartal 2022
Hva om kommunen antar at 2 385 er mer sannsynlig?

Ja, da legger vi inn 2 385 i Celle G51 i Gdata

50		per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)
51	Folketall per 1.1. i IS-året	2 469	2 432	2 422	2 413	2 399	2 385

Anslaget for landets folketall 1.1.2023 er 5 454 887 basert på SSBs framskriving MMMM etter TBU-metodikk, dvs. en økning på knappe 30 000 fra 1.1.2022.

Befolkningsveksten i 1. kvartal 2022 var over 10 000, men vi beholder likevel årsanslaget i modellen foreløpig

82		per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)
83	Folketall per 1.1. i IS-året	5 295 619	5 328 212	5 367 580	5 391 369	5 425 270	5 454 887
84							(*) Foreløpig ansl
85	Vekst fra året før		0,6 %	0,7 %	0,4 %	0,6 %	0,5 %

Skatteanslaget påvirkes av det vi nå har gjort – modellen beregner ut fra historiske skatteinntekter per innbygger. I tillegg påvirkes inntektsutjevningen

Basismodellen

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023
104	KOMMUNENS EGET SKATTEANSLAG LEGGES INN HER						
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	57 823	57 334	55 743	63 651	64 868	61 995
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		-0,8 %	-2,8 %	14,2 %	1,9 %	-4,4 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	0,0 %
109							
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	23 420	23 575	23 015	26 378	27 040	25 842
111	Vekst fra året før, kommune		0,7 %	-2,4 %	14,6 %	2,5 %	-4,4 %
112							
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>						
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	76,3 %	73,8 %	73,1 %	72,6 %	70,1 %	72,7 %
115							
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	13 519	15 630	15 914	18 742	21 781	18 189
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	71 342	72 964	71 657	82 393	86 649	80 183
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,1 %	94,0 %	94,0 %	93,9 %	93,7 %	94,0 %

Med nytt folketall 1.1.2023 for kommunen – landet uendret

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023
104	KOMMUNENS EGET SKATTEANSLAG LEGGES INN HER						
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	57 823	57 334	55 743	63 651	64 868	61 633
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		-0,8 %	-2,8 %	14,2 %	1,9 %	-5,0 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	0,0 %
109							
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	23 420	23 575	23 015	26 378	27 040	25 842
111	Vekst fra året før, kommune		0,7 %	-2,4 %	14,6 %	2,5 %	-4,4 %
112							
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>						
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	76,3 %	73,8 %	73,1 %	72,6 %	70,1 %	72,7 %
115							
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	13 519	15 630	15 914	18 742	21 781	18 083
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	71 342	72 964	71 657	82 393	86 649	79 715
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,1 %	94,0 %	94,0 %	93,9 %	93,7 %	94,0 %

Kommunen har justert ned innbyggertallet. Sammenlignet med basismodellen gir dette en reduksjon i frie inntekter som er større enn reduksjonen i skatt

Basismodellen - Rskudd

2	MERÅKER	5034				
3	2022-prisnivå for årene 2023-2026		PROGNOSE			
4	1000 kr		2021	2022	2023	2024
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		95 190	91 580	97 886	97 877
32						
33	Netto inntektsutjevning		18 742	21 781	18 189	18 189
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		113 932	113 361	116 075	116 066
35	Rammetilskudd - endring i %		1,5	-0,5	2,4	-0,0
37	Skatt på formue og inntekt		63 651	64 868	61 995	61 995
38	Skatteinntekter - endring i %		14,2	1,9	-4,43	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		177 583	178 200	178 100	178 100

Med nytt folketall 1.1.2023

2	MERÅKER	5034				
3	2022-prisnivå for årene 2023-2026		PROGNOSE			
4	1000 kr		2021	2022	2023	2024
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		95 190	91 580	97 886	97 877
32						
33	Netto inntektsutjevning		18 742	21 781	18 083	18 083
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		113 932	113 361	115 969	115 960
35	Rammetilskudd - endring i %		1,5	-0,5	2,3	-0,0
37	Skatt på formue og inntekt		63 651	64 868	61 633	61 633
38	Skatteinntekter - endring i %		14,2	1,9	-4,99	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		177 583	178 200	177 600	177 600

Men hva hvis vi tror befolkningsveksten i landet blir annerledes enn i basismodellen?

Basismodellen

Anslaget for landets folketall 1.1.2023 er 5 454 887 basert på SSBs framskriving MMMM etter TBU-metodikk, dvs. en økning på knappe 30 000 fra 1.1.2022.

	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)
82						
83 Folketall per 1.1. i IS-året	5 295 619	5 328 212	5 367 580	5 391 369	5 425 270	5 454 887
84						(*) Foreløpig ansl
85 Vekst fra året før		0,6 %	0,7 %	0,4 %	0,6 %	0,5 %

Befolkningsveksten i 1. kvartal 2022 var over 10 000.

Hvis vi f.eks. tror mer på et folketall på 5 460 000 legger vi dette inn i celle G83 i Gdata

	per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)
82						
83 Folketall per 1.1. i IS-året	5 295 619	5 328 212	5 367 580	5 391 369	5 425 270	5 460 000
84						(*) Foreløpig ansl
85 Vekst fra året før		0,6 %	0,7 %	0,4 %	0,6 %	0,6 %

Endringen i landets folketall påvirker både kommunens skatteanslag og inntektsutjevning

Med nytt folketall 1.1.2023 for kommunen, landet uendret

2	MERÅKER	5034	PROGNOSE			
3	2022-prisnivå for årene 2023-2026		2021	2022	2023	2024
4	1000 kr		2021	2022	2023	2024
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		95 190	91 580	97 886	97 877
32						
33	Netto inntektsutjevning		18 742	21 781	18 083	18 083
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		113 932	113 361	115 969	115 960
35	Rammetilskudd - endring i %		1,5	-0,5	2,3	-0,0
37	Skatt på formue og inntekt		63 651	64 868	61 633	61 633
38	Skatteinntekter - endring i %		14,2	1,9	-4,99	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		177 583	178 200	177 600	177 600

Med nytt folketall 1.1.2023 både for kommunen og landet

2	MERÅKER	5034	PROGNOSE			
3	2022-prisnivå for årene 2023-2026		2021	2022	2023	2024
4	1000 kr		2021	2022	2023	2024
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		95 190	91 580	97 886	97 877
32						
33	Netto inntektsutjevning		18 742	21 781	18 066	18 066
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		113 932	113 361	115 952	115 943
35	Rammetilskudd - endring i %		1,5	-0,5	2,3	-0,0
37	Skatt på formue og inntekt		63 651	64 868	61 575	61 575
38	Skatteinntekter - endring i %		14,2	1,9	-5,08	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		177 583	178 200	177 500	177 500

Endring i skatteanslag ved befolkningsendringer skyldes at prognosemodellens anslag tar utgangspunkt i:

- Skatteanslag per innbygger for landet
- Skatteinntekter per innbygger i kommunen som andel av landet (gjennomsnitt for siste 3 år) ,

Hvordan kan vi justere skatteanslaget?

Med nytt folketall 1.1.2023 både for kommunen og landet

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023
104	KOMMUNENS EGET SKATTEANSLAG LEGGES INN HER						
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	57 823	57 334	55 743	63 651	64 868	61 575
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		-0,8 %	-2,8 %	14,2 %	1,9 %	-5,1 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	0,0 %
109							
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	23 420	23 575	23 015	26 378	27 040	25 817
111	Vekst fra året før, kommune		0,7 %	-2,4 %	14,6 %	2,5 %	-4,5 %
112							
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>						
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	76,3 %	73,8 %	73,1 %	72,6 %	70,1 %	72,7 %
115							
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	13 519	15 630	15 914	18 742	21 781	18 066
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	71 342	72 964	71 657	82 393	86 649	79 641
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,1 %	94,0 %	94,0 %	93,9 %	93,7 %	94,0 %

Med nytt folketall 1.1.2023 både for kommunen og landet **og justert skatteanslag**

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023
104	KOMMUNENS EGET SKATTEANSLAG LEGGES INN HER						
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	57 823	57 334	55 743	63 651	64 868	62 498
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		-0,8 %	-2,8 %	14,2 %	1,9 %	-3,7 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	1,5 %
109							
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	23 420	23 575	23 015	26 378	27 040	26 205
111	Vekst fra året før, kommune		0,7 %	-2,4 %	14,6 %	2,5 %	-3,1 %
112							
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>						
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	76,3 %	73,8 %	73,1 %	72,6 %	70,1 %	73,8 %
115							
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	13 519	15 630	15 914	18 742	21 781	17 189
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	71 342	72 964	71 657	82 393	86 649	79 687
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,1 %	94,0 %	94,0 %	93,9 %	93,7 %	94,0 %

Kommunens skatteinntekter som andel av landet går ned i 2022 – påvirket av stort ekstraordinært utbytte.

Men skatteinntektene har også hatt en fallende tendens i perioden 2018 – 2021. Hva om vi **for illustrasjonen** tror at dette skal snu i 2023, og at skatteinntektene blir på 2019 nivå?

Må legge inn en presentsats i celle G108, slik at skatt per innbygger i celle F114 blir 73,8 prosent.

Nytt nivå på 73,8 prosent videreføres da også i hele økonomiplanperioden

Kommunen har justert opp både innbyggertallet og skatteanslaget. Sammenlignet med basismodellen gir dette økte frie inntekter (men er innbyggertallet som har størst effekt - minsteinntektskommune)

Modell med nytt folketall 1.1.2023 både for kommunen og landet

2	MERÅKER	5034	PROGNOSE			
3	2022-prisnivå for årene 2023-2026		2021	2022	2023	2024
4	1000 kr					
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		95 190	91 580	97 886	97 877
32						
33	Netto inntektsutjevning		18 742	21 781	18 066	18 066
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		113 932	113 361	115 952	115 943
35	Rammetilskudd - endring i %		1,5	-0,5	2,3	-0,0
37	Skatt på formue og inntekt		63 651	64 868	61 575	61 575
38	Skatteinntekter - endring i %		14,2	1,9	-5,08	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		177 583	178 200	177 500	177 500

Modell med nytt folketall 1.1.2023 for kommunen og landet **og justert skatteanslag**

2	MERÅKER	5034	PROGNOSE			
3	2022-prisnivå for årene 2023-2026		2021	2022	2023	2024
4	1000 kr					
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)		95 190	91 580	97 886	97 877
32						
33	Netto inntektsutjevning		18 742	21 781	17 189	17 189
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		113 932	113 361	115 075	115 066
35	Rammetilskudd - endring i %		1,5	-0,5	1,5	-0,0
37	Skatt på formue og inntekt		63 651	64 868	62 498	62 498
38	Skatteinntekter - endring i %		14,2	1,9	-3,65	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		177 583	178 200	177 600	177 600



Planlegging i et 4 års perspektiv (økonomiplanen)



Framskriving av folketall 1.1 for hele økonomiplanperioden – Prok2202KS

Eksempelkommune - Verdal

Basismodellen – Verdal

50		per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)	per 1.1.2024	per 1.1.2025	per 1.1.2026
51	Folketall per 1.1. i IS-året	14 943	14 933	14 948	14 986	14 955	14 940	14 940	14 940	14 940

Eksempel – SSB-MMMM alternativ (TBU metodikk) – jf. arkfanen «Bef.fremskr. Kommun nivå».

50		per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)	per 1.1.2024	per 1.1.2025	per 1.1.2026
51	Folketall per 1.1. i IS-året	14 943	14 933	14 948	14 986	14 955	14 940	14 932	14 935	14 949
52							(*) Foreløpig anslag SSB MMMM alternativ			
53	Vekst fra året før		-0,1 %	0,1 %	0,3 %	-0,2 %	-0,1 %	-0,1 %	0,0 %	0,1 %

Framskrivningene virker ikke helt usannsynlige om man ser de i lys av nærmest foregående år. Beholdes derfor i eksemplet.

KOMMUNEN MÅ LEGGE INN SINE BESTE FRAMSKRIVNINGSESTIMATER

Landets folketall må da også framskrives - (kommunens og landets folketall må være samtidige).

Bruker SSB MMMM alternativet TBU metode (selv om anslaget for 1.1.2023 kan være noe lavt). Kan hentes fra arkfanen «Folke landet MMMM»

82		per 1.1.2018	per 1.1.2019	per 1.1.2020	per 1.1.2021	per 1.1.2022	per 1.1.2023 (*)	per 1.1.2024	per 1.1.2025	per 1.1.2026
83	Folketall per 1.1. i IS-året	5 295 619	5 328 212	5 367 580	5 391 369	5 425 270	5 454 887	5 481 444	5 507 761	5 534 126
84							(*) Foreløpig anslag SSB MMMM alternativ			
85	Vekst fra året før		0,6 %	0,7 %	0,4 %	0,6 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %	0,5 %

Befolkningsframskrivingen påvirker kommunens skatteanslag og inntektsutjevningen

Basismodellen

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	334 369	344 409	346 720	400 352	411 760	388 472	388 472	388 472	388 472
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		3,0 %	0,7 %	15,5 %	2,8 %	-5,7 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	22 376	23 064	23 195	26 715	27 533	26 002	26 002	26 002	26 002
111	Vekst fra året før, kommune		3,1 %	0,6 %	15,2 %	3,1 %	-5,6 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>									
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	72,9 %	72,2 %	73,7 %	73,5 %	71,4 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	96 630	103 225	95 663	111 602	128 769	110 997	110 997	110 997	110 997
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	430 999	447 634	442 383	511 954	540 529	499 469	499 469	499 469	499 469
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,0 %	93,9 %	94,1 %	94,0 %	93,7 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %

Med befolkningsframskriving også 1.1.2024 til 1.1.2026

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	334 369	344 409	346 720	400 352	411 760	388 472	386 383	384 614	383 140
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		3,0 %	0,7 %	15,5 %	2,8 %	-5,7 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,4 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	22 376	23 064	23 195	26 715	27 533	26 002	25 876	25 753	25 630
111	Vekst fra året før, kommune		3,1 %	0,6 %	15,2 %	3,1 %	-5,6 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>									
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	72,9 %	72,2 %	73,7 %	73,5 %	71,4 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	96 630	103 225	95 663	111 602	128 769	110 997	110 400	109 895	109 474
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	430 999	447 634	442 383	511 954	540 529	499 469	496 783	494 508	492 614
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,0 %	93,9 %	94,1 %	94,0 %	93,7 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %

Skatteanslaget bør også vurderes

Med befolkningsframskriving også 1.1.2024 til 1.1.2026

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	334 369	344 409	346 720	400 352	411 760	388 472	386 383	384 614	383 140
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		3,0 %	0,7 %	15,5 %	2,8 %	-5,7 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,4 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
109										
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	22 376	23 064	23 195	26 715	27 533	26 002	25 876	25 753	25 630
111	Vekst fra året før, kommune		3,1 %	0,6 %	15,2 %	3,1 %	-5,6 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %
112										
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>									
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	72,9 %	72,2 %	73,7 %	73,5 %	71,4 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %
115										
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	96 630	103 225	95 663	111 602	128 769	110 997	110 400	109 895	109 474
117	Skatt og netto inntekstutj, 1000 kr	430 999	447 634	442 383	511 954	540 529	499 469	496 783	494 508	492 614
118	Andel skatt og netto inntekstutj	94,0 %	93,9 %	94,1 %	94,0 %	93,7 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %

Skatteinntekter per innbygger har ligget stabilt på 72 – 74 prosent av landssnittet, men har vist en svakt stigende tendens de siste to årene.

Selv om 73,1 prosent av landssnittet vurderes som et sannsynlig anslag velger jeg for eksemplets del å justere opp anslaget til 77 prosent av landssnittet.

Oppjustering av kommunens skatteanslag til 77,0 prosent av landssnitt

Med befolkningsframskriving også 1.1.2024 til 1.1.2026

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	334 369	344 409	346 720	400 352	411 760	409 061	406 861	404 998	403 447
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		3,0 %	0,7 %	15,5 %	2,8 %	-0,7 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,4 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	5,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
109										
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	22 376	23 064	23 195	26 715	27 533	27 380	27 248	27 117	26 988
111	Vekst fra året før, kommune		3,1 %	0,6 %	15,2 %	3,1 %	-0,6 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %
112										
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>									
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapsskatt)	72,9 %	72,2 %	73,7 %	73,5 %	71,4 %	77,0 %	77,0 %	77,0 %	77,0 %
115										
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	96 630	103 225	95 663	111 602	128 769	91 437	90 946	90 529	90 182
117	Skatt og netto inntekstutj, 1000 kr	430 999	447 634	442 383	511 954	540 529	500 498	497 807	495 528	493 629
118	Andel skatt og netto inntekstutj	94,0 %	93,9 %	94,1 %	94,0 %	93,7 %	94,2 %	94,2 %	94,2 %	94,2 %

Oppjusteringen av skatteanslaget har liten effekt på samlet skatt etter inntektsutjevning ettersom kommunens skatteinntekter per innbygger er under 90 prosent av landssnitt

Med befolkningsframskriving 1.1.2024, 1.1.2025 osv.

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	334 369	344 409	346 720	400 352	411 760	388 472	386 383	384 614	383 140
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		3,0 %	0,7 %	15,5 %	2,8 %	-5,7 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,4 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
109										
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	22 376	23 064	23 195	26 715	27 533	26 002	25 876	25 753	25 630
111	Vekst fra året før, kommune		3,1 %	0,6 %	15,2 %	3,1 %	-5,6 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %
112										
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>									
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapskatt)	72,9 %	72,2 %	73,7 %	73,5 %	71,4 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %	73,1 %
115										
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	96 630	103 225	95 663	111 602	128 769	110 997	110 400	109 895	109 474
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	430 999	447 634	442 383	511 954	540 529	499 469	496 783	494 508	492 614
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,0 %	93,9 %	94,1 %	94,0 %	93,7 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %	94,0 %

Med befolkningsframskriving 1.1.2024, 1.1.2025 osv. og justert skatteanslag

87	Skattedata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
106	Bokført kommuneskatt - 1000 kr	334 369	344 409	346 720	400 352	411 760	409 061	406 861	404 998	403 447
107	Nominell skattevekst fra året før (realvekst fom 2020/2021)		3,0 %	0,7 %	15,5 %	2,8 %	-0,7 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,4 %
108	Prosentvis justering av modellgenerert skatteanslag					0,0 %	5,3 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
109										
110	Skatt i kommunen i kr.pr innbygger (basert på folketall 1.1 i året)	22 376	23 064	23 195	26 715	27 533	27 380	27 248	27 117	26 988
111	Vekst fra året før, kommune		3,1 %	0,6 %	15,2 %	3,1 %	-0,6 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,5 %
112										
113	<i>Bakgrunnsopplysninger:</i>									
114	Skatt i pst av landsgjennomsnittet (uten selskapskatt)	72,9 %	72,2 %	73,7 %	73,5 %	71,4 %	77,0 %	77,0 %	77,0 %	77,0 %
115										
116	Netto skatteutjevning, 1000 kr	96 630	103 225	95 663	111 602	128 769	91 437	90 946	90 529	90 182
117	Skatt og netto inntektsutj, 1000 kr	430 999	447 634	442 383	511 954	540 529	500 498	497 807	495 528	493 629
118	Andel skatt og netto inntektsutj	94,0 %	93,9 %	94,1 %	94,0 %	93,7 %	94,2 %	94,2 %	94,2 %	94,2 %

Og vi kan også se resultatene av simuleringen i Rskudd arket

Basismodellen - Rskudd

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	425 459	425 399	423 699	423 707
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	110 997	110 997	110 997	110 997
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	536 456	536 396	534 696	534 704
35	Rammetilskudd - endring i %	2,6	-1,8	4,0	-0,0	-0,3	0,0
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	388 472	388 472	388 472	388 472
38	Skatteinntekter - endring i %	15,5	2,8	-5,66	-	-	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	924 900	924 900	923 200	923 200

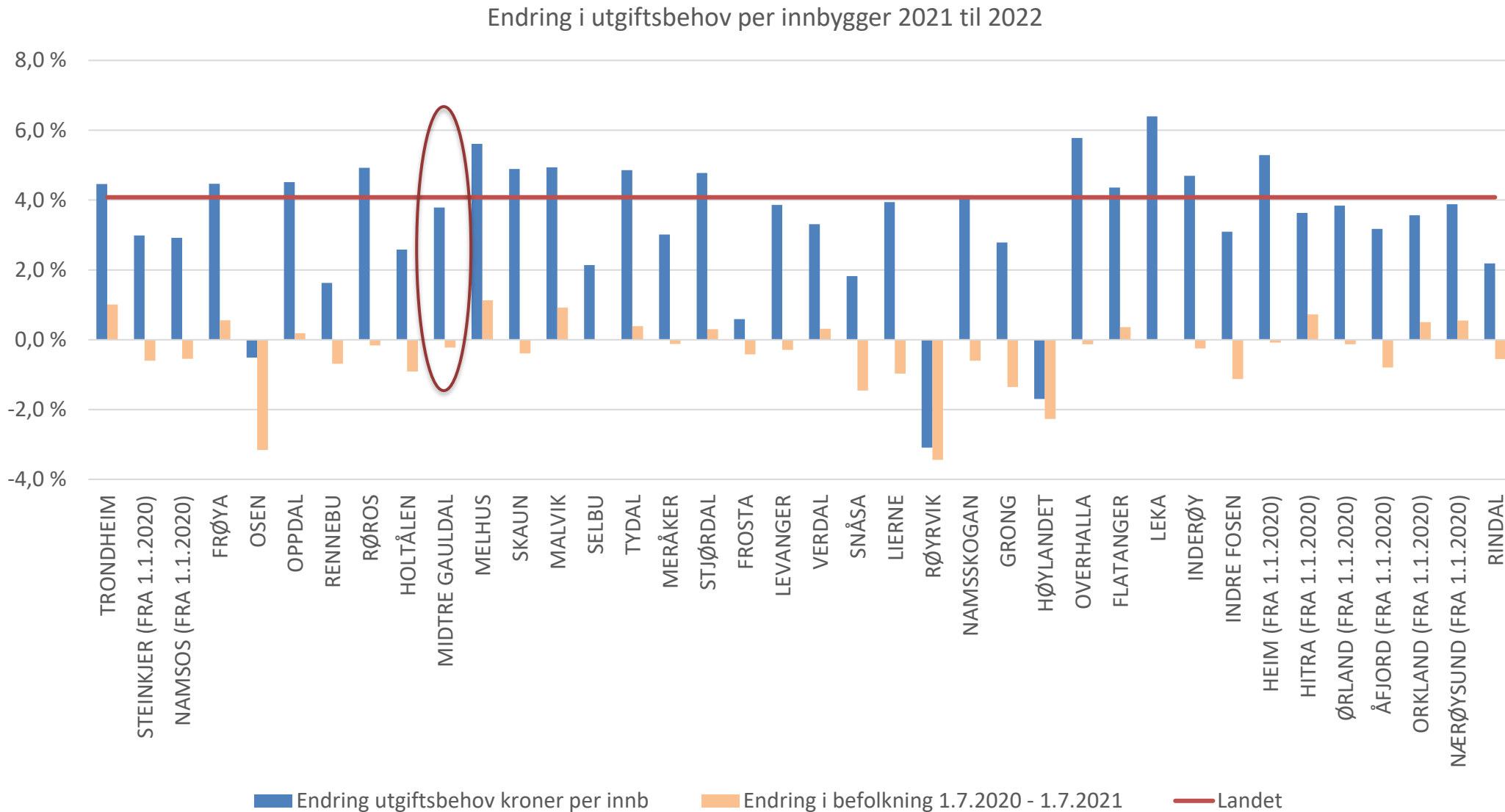
Med fremskrevet folketall 1.1 i hele økonomiplanperioden

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	425 459	425 399	423 695	423 704
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	110 997	110 400	109 895	109 474
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	536 456	535 799	533 590	533 178
35	Rammetilskudd - endring i %	2,6	-1,8	4,0	-0,1	-0,4	-0,1
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	388 472	386 383	384 614	383 140
38	Skatteinntekter - endring i %	15,5	2,8	-5,66	-0,54	-0,46	-0,38
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	924 900	922 200	918 200	916 300

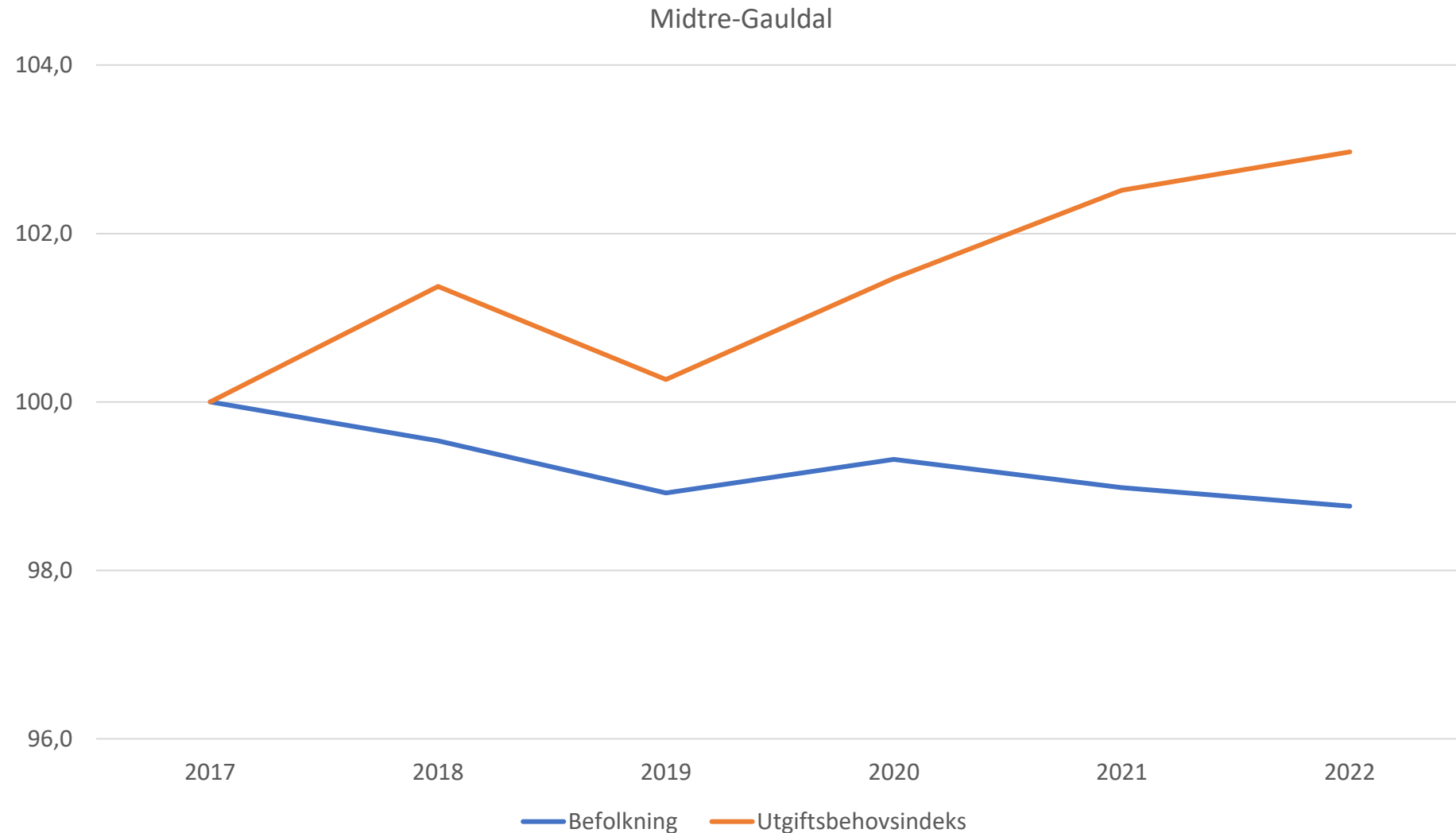
Med fremskrevet folketall 1.1 i hele økonomiplanperioden og justering av kommunens skatteanslag

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	425 459	425 399	423 695	423 704
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	91 437	90 946	90 529	90 182
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	516 896	516 345	514 224	513 886
35	Rammetilskudd - endring i %	2,6	-1,8	0,2	-0,1	-0,4	-0,1
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	409 061	406 861	404 998	403 447
38	Skatteinntekter - endring i %	15,5	2,8	-0,66	-0,54	-0,46	-0,38
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	926 000	923 200	919 200	917 300

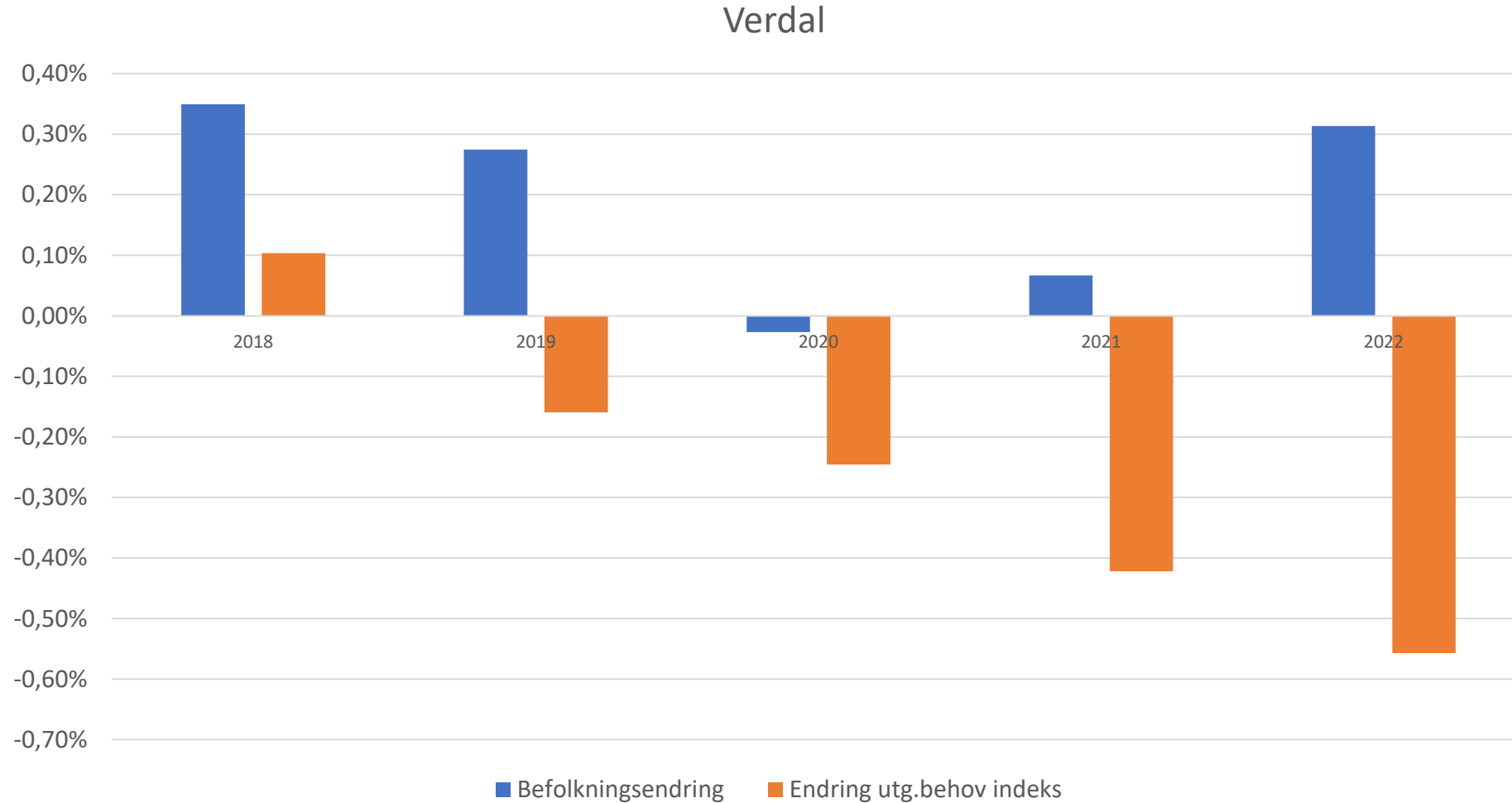
Men det er ikke bare utviklingen i samlet folketall som har innvirkning på skatt og rammetilskudd



Også i et mellomlangt perspektiv har Midtre-Gauldal hatt fallende folketallsutvikling, men samtidig har utgiftsbehovet per innbygger økt



Verdal, kommunen i vårt eksempel, har historisk sett hatt en svak befolkningsvekst, men utgiftsbehovet per innbygger har gått ned



Hvordan kan prognosemodellen benyttes for å fange opp befolkningsutvikling også i aldersgrupper?

Verdal - Befolkningsframskrivinger per 1.1 og justert anslag for skatt har vi allerede lagt inn, jf. lysark 29 til 33. Svakere befolkningsutvikling enn landet trekker isolert sett frie inntekter ned.

Basismodellen

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	425 459	425 399	423 699	423 707
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	110 997	110 997	110 997	110 997
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	536 456	536 396	534 696	534 704
35	Rammetilskudd - endring i %	2,6	-1,8	4,0	-0,0	-0,3	0,0
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	388 472	388 472	388 472	388 472
38	Skatteinntekter - endring i %	15,5	2,8	-5,66	-	-	-
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	924 900	924 900	923 200	923 200

Med fremskrevet folketall 1.1 i hele økonomiplanperioden og oppjustering av kommunens skatteanslag

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	425 459	425 399	423 695	423 704
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	91 437	90 946	90 529	90 182
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	516 896	516 345	514 224	513 886
35	Rammetilskudd - endring i %	2,6	-1,8	0,2	-0,1	-0,4	-0,1
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	409 061	406 861	404 998	403 447
38	Skatteinntekter - endring i %	15,5	2,8	-0,66	-0,54	-0,46	-0,38
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	926 000	923 200	919 200	917 300

Innlegging av befolkningsframskriving på aldersgrupper per 1.7 gir modellen en merverdi

Kommunen – SSB MMMM (TBU metode). Data hentes normalt fra demografimodellen (befolkningstallene er per 1.1- må omarbeides til 1.7), men har nå laget egne framskrivninger ettersom demografimodellen ikke er oppdatert med folketall 1.1.2022

	IS 2021 med folketall per 1.7.2020	IS 2022 med folketall per 1.7.2021	IS 2023 med folketall per 1.7.2022	IS 2024 med folketall per 1.7.2023	IS 2025 med folketall per 1.7.2024	IS 2026 med folketall per 1.7.2025
24 Kriteriedata						
25 Innbyggere ialt	14 989	15 036	14 948	14 938	14 936	14 944
26 Innbyggere 0-1 år	275	280	277	273	272	273
27 Innbyggere 2-5 år	583	589	588	582	571	564
28 Innbyggere 6-15 år	1 814	1 787	1 734	1 692	1 653	1 625
29 Innbyggere 16-22 år	1 392	1 343	1 300	1 282	1 274	1 262
30 Innbyggere 23-66 år	8 203	8 220	8 164	8 151	8 141	8 130
31 Innbyggere 67-79 år	2 076	2 150	2 197	2 228	2 219	2 199
32 Innbyggere 80-89 år	521	543	567	609	686	765
33 Innbyggere 90 år og over	125	124	121	121	120	126

Landet – må framskrives når kommunen framskrives - arkfanen Folke landet MMMM i prognosemodellen

	IS 2021 med folketall per 1.7.2020	IS 2022 med folketall per 1.7.2021	IS 2023 med folketall per 1.7.2022	IS 2024 med folketall per 1.7.2023	IS 2025 med folketall per 1.7.2024	IS 2026 med folketall per 1.7.2025
56 Kriteriedata						
57 Innbyggere ialt	5 374 995	5 401 825	5 440 079	5 468 168	5 494 607	5 520 950
58 Innbyggere 0-1 år	109 851	108 843	111 625	113 056	113 267	113 939
59 Innbyggere 2-5 år	237 316	232 622	227 715	223 529	221 347	220 161
60 Innbyggere 6-15 år	641 420	639 962	639 215	636 015	630 314	622 186
61 Innbyggere 16-22 år	453 148	451 409	451 872	451 199	452 459	457 103
62 Innbyggere 23-66 år	3 093 029	3 106 418	3 127 230	3 138 353	3 147 514	3 154 318
63 Innbyggere 67-79 år	605 814	623 431	637 936	651 883	662 607	670 607
64 Innbyggere 80-89 år	188 542	192 104	197 635	206 922	219 645	234 807
65 Innbyggere 90 år og over	45 875	47 036	46 851	47 211	47 454	47 829

Men får nå noen merkelige utslag i modellen (nasjonalt nivå)

Basismodell – arkfanen Bregn

74	Utgiftsbehov	2021	2022	2023	2024	2025	2026
75	Beregnet utgiftsbehov pr innb. Nytt år (kr)	56 318	59 073	60 025	60 022	60 139	60 140
85	Innbyggertilskudd mm.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
86	Innbyggertilskudd per innbygger	24 761	26 134	27 026	27 023	27 141	27 141

Modell med befolkningsframskrivinger

74	Utgiftsbehov	2021	2022	2023	2024	2025	2026
75	Beregnet utgiftsbehov pr innb. Nytt år (kr)	56 318	59 073	59 603	59 294	59 124	58 842
85	Innbyggertilskudd mm.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
86	Innbyggertilskudd per innbygger	24 761	26 134	26 836	26 695	26 682	26 556

Når det legges inn folketall 1.7 bør det legges inn realvekst, minimum for å kompensere for økte kostander som følge av demografi (den delen av demografikostander som finansieres av frie inntekter)

Basismodell - Gdata

8	År	2023	2024	2025	2026
9	Anslag endr skatter landet (2022-priser)	-15 200 000	0	0	0
11	Anslag endr rammetilskudd landet (2022-priser)	16 550 000	0	0	0
12	Anslag realvekst frie inntekter	1 350 000	0	0	0
13	Rammeendring - bl.a. ekstraordinær skattevekst ikke videreført	-2 325 000			

Modell med befolkningsframskrivinger per 1.7

8	År	2023	2024	2025	2026
9	Anslag endr skatter landet (2022-priser)	-15 200 000	700 000	850 000	950 000
11	Anslag endr rammetilskudd landet (2022-priser)	16 550 000	700 000	850 000	950 000
12	Anslag realvekst frie inntekter	1 350 000	1 400 000	1 700 000	1 900 000
13	Rammeendring - bl.a. ekstraordinær skattevekst ikke videreført	-2 325 000			

Og nå blir det mer sammenheng i tallene i modellen med befolkningsframskriving (nasjonalt nivå)

Basismodell – arkfanen Bregn

74	Utgiftsbehov	2021	2022	2023	2024	2025	2026
75	Beregnet utgiftsbehov pr innb. Nytt år (kr)	56 318	59 073	60 025	60 022	60 139	60 140
85	Innbyggertilskudd mm.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
86	Innbyggertilskudd per innbygger	24 761	26 134	27 026	27 023	27 141	27 141

Modell med befolkningsframskrivinger

74	Utgiftsbehov	2021	2022	2023	2024	2025	2026
75	Beregnet utgiftsbehov pr innb. Nytt år (kr)	56 318	59 073	59 603	59 511	59 603	59 612
85	Innbyggertilskudd mm.	2021	2022	2023	2024	2025	2026
86	Innbyggertilskudd per innbygger	24 761	26 134	26 836	26 823	26 964	27 008

Hvordan påvirkes kommunens samlede frie inntekter i modellene?

Basismodell

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	425 459	425 399	423 699	423 707
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	110 997	110 997	110 997	110 997
34	Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	536 456	536 396	534 696	534 704
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	388 472	388 472	388 472	388 472
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	924 900	924 900	923 200	923 200
42	Endring fra foregående år			-2 600	-	-1 700	-

Med fremskrevet folketall 1.1 og justert skatt

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	425 459	425 399	423 695	423 704
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	91 437	90 946	90 529	90 182
34	Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	516 896	516 345	514 224	513 886
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	409 061	406 861	404 998	403 447
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	926 000	923 200	919 200	917 300
42	Endring fra foregående år			-1 500	-2 800	-4 000	-1 900

Med fremskrevet folketall 1.1 og 1.7, justert skatt samt realvekst = demografikompensasjon

4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	422 113	422 078	421 704	426 264
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	91 437	91 274	91 252	91 344
34	Sum rammetilskudd før ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	513 550	513 352	512 956	517 608
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	409 061	408 329	408 234	408 646
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	922 600	921 700	921 200	926 300
42	Endring fra foregående år			-4 900	-900	-500	5 100

Hva er årsaken til at endringene i modellen med befolkningsframskrivinger per 1.7

2023

a) **Basismodellen og b) modell med befolkningsframskriving 1.1.** – realvekst er innarbeidet i modellen – men innbyggertilskudd og utgiftsbehov per innbygger regnes ut fra folketall 1.7.2021 = 1.7.2022

c) **Modell med befolkningsframskriving 1.7** – Innbyggertilskudd og utgiftsbehov per innbygger omregnes nå til anslag befolkning 1.7.2022 > 1.7.2021, og er følgelig lavere enn i a) og b).

Kommuner med svakere befolkningsvekst enn landet, som Verdal, får da i utgangspunktet et lavere anslag for frie inntekter. **Endelig resultat påvirkes imidlertid også av utvikling i kostnadsindeks i utgiftutjevningen.**

2024 – 2026 – Ingen realvekst i modell a) og b), men er innarbeidet i modell c) (demografikompensasjon) sammen med folketall 1.7

- Befolkningsutvikling fra foregående år
- Endringen i kostnadsindeks i utgiftutjevningen

INDEKS I UTGIFTSUTJEVNINGEN - VERDAL

	2022	2023	2024	2025	2026
Basismodellen og modell fremskrevet folketall 1.1	0,99759	0,99719	0,99719	0,99714	0,99714
Modell med fremskrevet folketall 1.7	0,99759	0,99926	0,99975	1,00086	1,00500
Forskjell i indeks mellom modellene	0,00000	0,00207	0,00256	0,00372	0,00786

Modelleringen vi har gjort fram til nå er i 2022 kroner.

Hva hvis dere vil regne i 2023 priser?

20	LOKALE FORUTSETNINGER SOM LEGGES INN I MODELLEN:		
21	Kommunal deflator for 2023:	1,000	Her kan legges inn anslag på for deflatoren (lønns- og prisvekst) for 2023. Statens anslag kommer først vanligvis i statsbudsjettet 2023. Hvis dere ønsker å legge inn et anslag på deflator, f.eks. 4,0 pst, oppgir dere 1,040 i cellen B21. Alle tall i 2023 og fremover blir da omregnet til 2023-priser
22			

Har ingen gode anslag – kanskje sjefsøkonomen i KS kommer med et anslag rett før eller etter ferien

For illustrasjon – Hvis man tror på 3 prosent deflator i 2023 legges dette i Gdata celle B21

20	LOKALE FORUTSETNINGER SOM LEGGES INN I MODELLEN:		
21	Kommunal deflator for 2023:	1,030	Her kan legges inn anslag på for deflatoren (lønns- og prisvekst) for 2023. Statens anslag kommer først vanligvis i statsbudsjettet 2023. Hvis dere ønsker å legge inn et anslag på deflator, f.eks. 4,0 pst, oppgir dere 1,040 i cellen B21. Alle tall i 2023 og fremover blir da omregnet til 2023-priser
22			

Hvordan påvirkes kommunens samlede frie inntekter i modellene?

2022 priser - med fremskrevet folketall 1.1 og 1.7, justert skatt samt realvekst = demografikompensasjon

3	2022-prisnivå for årene 2023-2026	PROGNOSE					
4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
31	Sum rammetilsk uten inntektsutj og ekstra skjønn statsforvalter (se linje 47 og 50 nedenfor)	413 770	386 985	422 113	422 078	421 704	426 264
32							
33	Netto inntektsutjevning	111 602	128 769	91 437	91 274	91 252	91 344
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	513 550	513 352	512 956	517 608
35	Rammetilskudd - endring i %	2,6	-1,8	-0,4	-0,0	-0,1	0,9
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	409 061	408 329	408 234	408 646
38	Skatteinntekter - endring i %	15,5	2,8	-0,66	-0,18	-0,02	0,10
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	922 600	921 700	921 200	926 300

2023 priser - med fremskrevet folketall 1.1 og 1.7, justert skatt samt realvekst = demografikompensasjon

3	2023-prisnivå for årene 2023-2026	PROGNOSE					
4	1000 kr	2021	2022	2023	2024	2025	2026
34	Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren	525 372	515 754	529 052	528 839	528 422	533 197
35	Rammetilskudd - endring i %	2,6	-1,8	2,6	-0,0	-0,1	0,9
37	Skatt på formue og inntekt	400 352	411 760	421 333	420 535	420 384	420 749
38	Skatteinntekter - endring i %	15,5	2,8	2,32	-0,19	-0,04	0,09
40	Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-	-
41	Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren	925 724	927 500	950 400	949 400	948 800	953 900

Relativ forskjell mellom modellene:

3,0 % 3,0 % 3,0 % 3,0 %

To saker som bør legges inn avslutningsvis og har ikke vært innarbeidet i modellillustrasjonene foran

- Skjønnstilskudd – Gdata linje 124

123	Skjønn (1000 kr)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
124	Ordinært skjønn - legges inn	1 000	500	190	540	230	0	0	0	0

- INGAR (Inntektsgarantiordningen) – Gdata linje 147

142	INNTÆKTSGARANTIORDNINGEN - INGAR	Anslag								
143		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
144	Anslag for finansieringstrekk - påvirker anslaget i underarket INGAR:	-71,47	-53,23	-53,87	-37,77	-48,24	-40,00	-35,00	-30,00	-30,00
145										
146	ANSLAG INGAR FREMOVER - OVERFØRES TIL ARKET RSKUDD	Kommunens eget anslag								
147	Tallnivå i 1000 kr						0	0	0	0

- Enkel beregning/anslag i arkfanen INGAR

2	Inntektsgarantiordning - INGAR								
3	(tall i 1000 kr)	2020	2021	2022	Anslag 2023	Anslag 2024	Anslag 2025	Anslag 2026	
4	Anslag for INGAR i perioden (1000 kr)	525	-566	-725	-598	-523	-448	-448	



Inntektssystemutvalget



Inntektssystemutvalget – mandatet

Overordnede rammer

Generalistkommuneprinsippet ligger fast

Mest mulig nøytralt med hensyn til kommunesammenslåinger

Alle kommuner skal kunne tilby gode og likeverdige tjenester

- Inntektssystemet fortsatt skal bestå av både inntektsutjevning og utgiftsutjevning

Ikke legge føringer eller insentiver på hvordan kommunene organiserer seg

Provenynøytral ramme

Inntektssystemutvalget – mandatet (2)

Forventninger

Helhetlig gjennomgang

- vurdering av dagens inntektssystem og elementene i dette og hvordan de virker sammen
- komme med et forslag til utforming av inntektssystemet

Vurdere:

- i hvor stor grad inntekter og utgifter bør utjevnes, og hvordan denne utjevningen bør innrettes
- hensynet til enkelhet vs. hensynet til rettferdighet og treffsikkerhet
- i hvilken grad stabilitet fra år til år skal vektlegges
 - behov for en inntektsgarantiordning

Tilskudd i tillegg til innbyggertilskuddet - regionalpolitikken

Vurdere behovet for tilskudd utover innbyggertilskuddet

- Hvilke samfunnsutfordringer og mål skal tilskuddet møte?

Vurdering av dagens tilskudd

Vurdere prinsipper for regionalpolitiske tilskudd

Vurdere konsekvenser av ulike innretninger

Skatt og skatteutjevning

Drøfte avveining mellom hensyn til lokal forankring og behov for utjevning av skatteinntekter

Vurdere hvilke prinsipper som bør ligge til grunn for skatteelementene og utformingen av disse

Faglig og prinsipiell vurdering av hvilke skatter som bør utjevnes

Forslag til utforming av skatteelementene og belyse konsekvenser av ulike innretninger

Utgiftutjevningen (kompensasjon for ufrivillige kostnadsforskjeller)

Hvilke prinsipper bør ligge til grunn for utgiftutjevningen?

- Prinsipper for valg av kriterier

Hvilke sektorer bør inkluderes og hvilke sektorer bør få egne delkostnadsnøkler?

Faglig gjennomgang av kostnadsnøkkelen

- Metodevalg
- Datagrunnlag
- Ny forskning og utredning
- Stordriftsfordeler og smådriftsulemper
- Frivillige vs. ufrivillige utgifter
- Hvilke kostnader skal inngå?

Innspill som er kommet til utvalget

- Skriftlige innspill fra kommuner, kommunegrupper, organisasjoner og enkeltpersoner
<https://nettsteder.regjeringen.no/inntektssystemutvalget/>
- Digitale møter med regionale Kommunedirektørutvalg høsten 2021
- Digitale møter med politisk/administrativ ledelse i kommuner i alle regioner (medio februar 2022).
- Møte med enkeltkommuner ifm. utvalgsmøter

Noen tema i innspillene som er kommet:

- Noen tema i innspillene:
 - Samspillet mellom inntektssystemet og refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester
 - Turistkommuner, gjesteinnbyggere
 - Inntektsutjevningen, sterkere utjevning - erstatte skatteinntekter med rammetilskudd
 - Holde fast på dagens prinsipp om at lokalsamfunnene får en andel fra den lokale verdiskapningen basert på naturressurser
 - Delkostnadsnøkkel for barnevern og sosial er for lite treffsikker
 - Kriterier i utgiftutjevningen, rus-/psykiatridiagnoser, kriterier fra folkehelseprofil
 - Kommuner med svak befolkningsutvikling
 - Kommunale kostnader knyttet til samisk språk



Prognosemodellen – hvordan kan den bukes i økonomiplanleggingen?

Sigmund Engdal, Komøkforum Trøndelag, 1. juni 2022